

רובינשטיין, ידן ועמית
בעד ? נגד ? אולי ?

גם אלה שעמדו מאחרי שיבת התנאים המפורסמים להצטרפות לקואליציה כלשהי. "אם המועצה מצביעה נגדם, נקבע בדרך כלל דיון חוזר. מה שקורה אחר כך הוא, שנעשים ניסיונות שיכנוע רבים מצד ידן וגולומב, והם בדרך כלל מצליחים לשנות את ההחלטות. הלך-הרוח הכללי במועצה הוא, שמרבית החברים מעדיפים לעמוד על עקרונות מדיניות הפנים שהציגה ד"ש במצעה. ידן וגולומב עקרוניים יותר לגבי מדיניות החוץ והביטחון."

כך, למשל, בכינוס מועצת ד"ש ביום הרביעי האחרון, באלם הקטן של בית העם בירושלים, נשמעו קולות רבים נגד הליכה לקואליציה עם הליכוד בראשות בגין. ידן עצמו, לדיברי אנשי ד"ש וכן על-פי דבריו בהודמנויות שונות, רוצה ללכת לממשלה בכל מחיר. "מוטב לעשות את השינוי מחוץ הקואליציה", התבטא בשבוע האחרון. באותו כנס, שחלקו הראוי נערך בלתיים סגורות, ללא נוכחות עיתונאים, הביעו אנשי לשינוי לשעבר את הרעיון לנסות להשתלב באופוזיציה עם המערך. אחרי שנפלה הפצצה שהטיל בגין, בדבר הצטרפותו של משה דיין כשר-החוץ במר שלחו, הפכו אנשי לשינוי כוח דומיננטי בד"ש, אם כי השפעתם על ידן מעטה בלבד. "לפחות בינתיים". מי שנחשבים כיום כ"איש של פרופסור

ורטהיימר
נגד הליכוד

אמנון רובינשטיין, מייסד התנועה לשינוי. הם עורכי-הידן מרכזי וירושובסקי, זאב ("סוף") ורטהיימר והם, לדיברי יודעי דבר, משכו לצידם גם את מאיר ("זרנו") זורע, לשעבר ראש מינהל-מקרקעיי-ישראל. אנשי לשינוי עמדו מאחרי הגישושים של המערך בניסיונו להקים עם ד"ש ממשלה מינוע. בתמיכת המיפלגות הקטנות. קואליציה מצומצמת. ממשלה כזו צריכה להיות מורכבת מ-32 ח"כים של המערך (מתוך הנחה שדיין יהווה בסופו של דבר, את המנדט שלו, ושעמוס הדר לא יפרוש יחד איתו ממפלגת העבודה או יפרוש ויוותר על המנדט), 15 ח"כים של ד"ש, 7 ח"כים של ש"י ורק"ח של הליברלים העצמאיים ושל הרשימה הערבית של המערך. סך-הכל: 56 ח"כים. ממשלה כזאת, לדעת אנשי לשינוי בד"ש, תזכה גם בתמיכת מועצת גדולי התורה ותזכה בתמיכה פאסיבית לפחות. מצד אגודת ישראל ופועלי אגודת ישראל.

לדעת אנשי לשינוי מוטב לנסות ללכת לקואליציה מצומצמת מאשר להיות אופוזיציה. על קואליציה עם הליכוד (ד"ש) רוב של הבני-כנסת - ליכוד, ד"ש, מפד"ל ושלומציון ותמיכת פלאטו-ישראל, אין איש מאנשי לשינוי ותומכיהם חושב. התכרזות, כלפי חוץ, של הפרופסור רובינשטיין, כאלו בכל מקרה יקבל כל חבר בד"ש את דין התנועה, אינן מדוייקות. בשבוע האחרון הביע רובינשטיין, בפומם פרטי, את הדיעה כי, "לד"ש אסור בשום פנים ואופן ללכת עם הליכוד". בהודמנות זאת דיבר על כוחה הרב של תנועת לשינוי לשעבר בד"ש, וציין כי את עיקר הצד ה-אירגוני וההסברתי מרכיבים צעירי לשינוי. כיום, מבין 15 ח"כים של ד"ש ניתן

בתנועה לאור מספר מצביעים "המוגוהך", לדבריו, שהכניס לכנסת.

הסדר יש עמית. מי שהפסיד מן העיסקה של הדרוהים עם ידן, הוא שמואל טולדנו, שבו רואים אחד המתנגדים החריפים לקואליציה עם הליכוד. "לטור לדנו", אמרים בד"ש, "יש בעצם רק בעל תמיכה מצומצמת ובלתי-משמעותית" לפי כך, קולו בצמרת ד"ש כימעט בלתי-נשמע. אחד הסודות העיקריים, גם לגבי פעילי ד"ש, הוא מאיר עמית, לשעבר איש מיפלגת העבודה ומנכ"ל כור, באמצעי-התיקשות הוא מופיע כמציג הקו המפלגתי הרשמי, הקו של ידן. אך לדיברי מקורביו, בשוחות פנימיות הוא מדגיש כי את עיקר ייעודו הוא רואה במדיניות הפנים. גם הוא הביע, בשוחות אישיות בסוף השבוע שעבר, את אירצונו בממשלת ליכוד-ד"ש-דתיים, היום בד"ש.

אם אכן תורכב ממשלה כזו, יתמכו בה 43 ח"כים של הליכוד, 12 ח"כים של הפד"ל ושני ח"כים של שלומציון. גם ללא תמיכת אגודת ישראל ופועלי האגודה מובטחת תמיכה של 57 ח"כים, שהיא גדולה

למצוא שלוש תומכים נלהבים הנחשבים כאנשי של רובינשטיין, והם זורע, ורט היימר וירושובסקי.

פרט לדוד גולומב נחשבים כ"אנשי של ידן" גם שני הדרוהים, שבעצם בהתחלה היו אנשי של שמואל טולדנו, לשעבר יועץ ראש-הממשלה לעניינים ערביים. אסעד שפיק, ראש מועצת בית-גאן ויידן עשוי, תושב עוספיה, הצליחו להגיע למקומות ה-11 וה-12 ברשימת ד"ש לכנסת, אחרי שזכו ככהמשת-אלפים קולות של דרוהים. בבחירות הפנימיות בד"ש, שנערכו כחודש וחצי לפני הבחירות לכנסת, ב-17 במאי זכו השניים, ביחד, בכ-2500 קולות דרוהיים בלבד, כאשר ההשערה היא ששאר הקולות זרמו לרשימתו של שמואל פלאטו-ישראל. כדוגמה מביאים את הכפר סג'ור, שם הצביעו בבחירות הפנימיות לד"ש יותר משהצביעו עבור ד"ש לכנסת. בכפר זה, כפי שנתפרסם בכתבת-הטלוויזיה המפורסמת, פיזר פלאטו הבטחות לכל עבר וזכה ב-30% של הקולות.

שפיק ועשתי נפגשו עם ייגאל ידן, על-פי בקשתו, לפני שבוע וחצי, ידן, לדיברי אנשי ד"ש, הבחיר להם את מעמדם

זיה יריב:

מעולם לא היה מצבנו כה טוב

לעכברים אין כבוד עצמי. הם נוטשים את הספינה הטובעת, בעוד האחרים נאבקים על חייהם ומנסים להציל גם את הספינה. אבל דיין איננו עכבר. לדיין יש כבוד עצמי. הוא לא נטש את הספינה הטובעת. הוא נשאר איתה במאבקה עד הרגע האחרון, אם כי החביא לעצמו סירת-הצלה קטנה, ואז, כאשר הגיע למסקנה שהכל ירד למצולות-ימים, ואין תיקווה לקבל תיק או תפקיד, נטש דיין את הספינה ושט גאה וזקוף אל חוף מיבטחי הליכוד.

בליכוד חיכו לו בזרועות פתוחות ואמרו לו: תודה רבה, משה, תודה לך על מהדל יוס-הכיפורים! תודה לך על שהרסת את מיפלגת-העבודה מבפנים! תודה לך שישבת על הגדר כל השנים, ונשארת בעבודה והממכת לרכס בה מילחמה, גם את לא תהיה איתה, תודה לך שהתאפקת, ולא הצטרפת לליכוד לפני הבחירות, ולא הרסת גם אותנו, ולא הדבקת לנו את כתם המהדל! אבל מעו יצא מתוק. עכשו אנחנו יודעים לפחות לקראת מה אנו הולכים. לקראת קץ אלקטרוני, וחורף חשמלי. לקראת נבואות שהערבים לעולם לא יפתחו מילחמה, גם אם לא תהיה התקדמות מדינית, וגם אם ז'נבה תיכשל. היום חורנו צעד גדול אחורה, ושוב אנחנו נמצאים שיכור-יניצחון בתקופה שלאחר מילחמת 67, ומתקרבים - אבל במהירות הבוק - לשנת 1973. אבל הפעם זה לא יקח שש שנים. בעזרת בגין ודיין, המר ולווינגר וכהנא, נצליח לעשות זאת תוך פחות משנה. הפעם למדנו לקח, הפעם נחזור על כל השגיאות שעשינו אחרי 67, אבל עם ניסיון רב יותר, בצורה מרוכזת יותר. לא נוותר, לא ניסוג, ונתחמק ממשא-ומתן. מעולם לא היה מצבנו כה טוב, והזמן פועל לטובתנו, כידוע.

ולד"ש כדאי ליעץ שלא להצטרף לממשלה זאת, כדי שייגאל ידן יוכל שוב לשבת בוועדת-אגרנט הבאה.

יותר מהתמיכה בממשלת מערך-ד"ש (56 ח"כים), מה גם שיייתכן כי דיין לא יוותר על המנדט שלו, יפרוש עם הדר כסיעה עצמאית ואז, יחד עם תמיכת פלאטו תהיה לממשלה כזו תמיכה של 60 ח"כים בדיוק. שיתוף-הפעולה המזור ביותר בד"ש הוא בין אנשי המרכז-החופשי ותנועת עורף. שהצליחו להכניס לכנסת את מרדכי אל-גרבל, תמיר מגלה התקרבות לקבוצת עורף, שהדמות החזקה בה היא דווקא אשה - טובה סעדון, שלא נבחרה לכנסת אולם היא מועמדת לאחד מחמישה המקומות הראשונים ברשימת ד"ש להסתדרות.

תמיר, הידוע כמשה-הדיעות מיקצועי מוכן לראות עצמו בתוך כל ממשלה, אפילו אם הדבר יחייב את פרישתו מד"ש. בצד תמיר ניצבים עקיבא גוף ואסף יגור, במצב הנוכחי, שבו אפילו אם תלך ד"ש לממשלה עם הליכוד היא לא תקבל יותר משלושה תיקים נמצא תמיר במצב קשה, שכן בכל מיקרה לא יזכה, כנראה, בשום תיק בממשלה כזו.

זהו המצב. בד"ש אין שוללים אפשרות של פרישת אנשי תמיר, כשאלה לוקחים איתם את אנשי קבוצת עורף (ביחד ארבעה ח"כים), המעוניינים בעיקר בתחומי מדעי חיות הפנים ומילחמה במצוקה ובספער החברתי ופרישה לצורך קואליציה עם הליכוד והדתיים, דבר שיבטיח לבגין רוב של 64 ח"כים בכנסת, ולתמיר תיק.

תמיר עצמו נראה מוכן לקבל כל רעיון או דיעה בנושא מדיניות-הפנים, והדבר מסביר את הקשר שלו עם קבוצת עורף. דוקטור בנימין הלוי הוא ה"ציפור-הדור" של ד"ש. "אף אחד לא יודע מה חושב ולצד מי עומד השופט-העליון לשעבר", אמרים בד"ש.

המצב בד"ש בתהלת שבוע זה נראה כך: מרבית אנשי הפורום המוביל, פרט לדיין, תומכים בהליכה לאופוזיציה. אנשי ידן מקווים שתימצא פשרה וד"ש תוכל להצטרף לממשלה בראשות בגין, ואפילו עם דיין. תמורת תיקים טובים, כדיבריר הם. נראה שהצעה כזאת מנסה עתה ידן להעביר בתנועתו.

אנשי לשינוי מצדדים בהליכה עם המערך לגוש אופוזיציוני, שיתבסס בעיקר על הסכמים חשאיים כך שבעיני הציבור תופיע ד"ש כמישלמה לוחמת ועצמאית בתחלטר תיה. ואילו אנשי לשינוי רואים כ"אפשרות פתוחה" את הרעיון להרכיב ממשלת מינוע עם המערך. מעניין לציין, שמרבית הגור שים והאשיים בד"ש אינם נרתעים מן הדתיים. כפי שאפשר היה לדמות מן הוויר כוחים טרום-הבחירות, על כך אמר רובינשטיין לאחרים מאנשיו: "יש במדינה היום בעיות יותר חמורות מבעיות הדת והמדינה. את זה אפשר להשאיר לבחירות הבאות."